

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 59/2025, 28 SIERPNIA 2025 © PISM

KOMENTARZ

Kanada pogłębia relacje z Europą Środkowo-Wschodnią

Paweł Markiewicz

Premier Kanady Mark Carney w dniach 24–27 sierpnia br. odbył pierwszą od objęcia urzędu podróż do Europy Środkowo-Wschodniej (EŚW), w trakcie której odwiedził Ukrainę, Polskę, Niemcy i Łotwę. Wizyty stanowiły realizację zapowiedzi rządu dotyczącej polityki zagranicznej – dywersyfikowania relacji Kanady w celu zmniejszenia zależności od USA. W tym kontekście szczególne znaczenie ma podniesienie relacji bilateralnych z Polską do poziomu partnerstwa strategicznego.

W jakich okolicznościach odbyły się wizyty i jakie były ich cele?

Podróż była uzupełnieniem pierwszej europejskiej wizyty Carneya z marca br., podczas której odwiedził Wielką Brytanię i Francję – państwa, z którymi Kanada jest blisko powiązana historycznie, będące jej kluczowymi partnerami w polityce zagranicznej. Kontekstem wizyt Carneya jest aktualnie zawieszona wojna handlowa, wypowiedziana Kanadzie przez administrację Donalda Trumpa. Premier zapowiedział zmniejszenie uzależnienia Kanady od USA i w tym celu poszukuje [nowych płaszczyzn współpracy](#) z partnerami europejskimi. Od aneksji Krymu przez Rosję w 2014 r. oraz pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w 2022 r. region EŚW jest uważany przez Kanadę za kluczowy, a bliską współpracę z Polską, Łotwą i Niemcami w zakresie politycznym, gospodarczym, energetycznym i obronnym uznaje ona za leżącą w jej interesie. Wsparcie dla Ukrainy jest m.in. wynikiem aktywności mniejszości ukraińskiej zamieszkującej w Kanadzie (ok. 1,3 mln osób), która wywiera wpływ na federalne oraz lokalne procesy polityczne.

Jakie stanowisko zaprezentował Carney wobec Ukrainy?

Na zaproszenie ukraińskiego prezydenta Wołodymyra Zełenskiego Carney (jako jedyny zachodni przywódca) uczestniczył w uroczystościach Dnia Niepodległości Ukrainy,

co było podkreśleniem znaczenia bliskich relacji bilateralnych. Carney zobowiązał się do kontynuowania polityki wspierania obrony Ukrainy przed rosyjską agresją. Zapowiedź tę uwiarygodnił, ogłaszając kolejny pakiet wsparcia wojskowego o wartości 1,5 mld dol., z czego ok. 800 mln będzie wydanych na uzbrojenie produkowane przez kanadyjskie firmy zbrojeniowe (m.in. wozy opancerzone, amunicja i drony), zaś 500 mln na zakupy od USA, np. systemów obrony powietrznej [w ramach NATO](#). Przy okazji wizyty podpisano też umowę, która ma ułatwić ukraińskim firmom zbrojeniowym dostęp do kanadyjskiego rynku i np. zaangażowanie w produkcję zaawansowanych technologii obronnych. W kontekście ewentualnego zawieszenia broni między Rosją a Ukrainą Carney zasygnalizował potencjalny udział kanadyjskich sił zbrojnych w tzw. [koalicji chętnych](#), która ma gwarantować bezpieczeństwo Ukrainy po zatrzymaniu działań zbrojnych.

Jakie znaczenia ma strategiczne partnerstwo dla Kanady i Polski?

Zacieśnienie relacji między Polską i Kanadą jest reakcją na zmiany w środowisku bezpieczeństwa Europy oraz na reorientację administracji Trumpa w polityce obronnej i gospodarczej. Podniesienie przez Carneya i premiera Donalda Tuska relacji polsko-kanadyjskich do poziomu strategicznego partnerstwa tworzy ramy dla zacieśnienia

KOMENTARZ PISM

współpracy, w której za kluczowe uznano kwestie związane z bezpieczeństwem. Strony deklarują gotowość do przeciwdziałania aktywności rosyjskiej „floty cieni”. Zapowiadają pogłębianie współpracy wywiadowczej, eksportu uzbrojenia i wzajemnych inwestycji w przemyśle obronnym. Chcą ponadto wzmocnić odstraszanie Rosji, m.in. przed atakami cybernetycznymi i hybrydowymi oraz ingerencją w wewnętrzne procesy polityczne. Ważnym elementem współpracy ma być zwalczanie nieuregulowanej migracji i przestępczości zorganizowanej. Kanada i Polska chcą też bliżej współpracować w kwestiach bezpieczeństwa energetycznego, m.in. rozwoju technologii jądrowej. Partnerstwo instytucjonalizuje również współpracę polityczną, ustanawiając coroczne konsultacje ministrów spraw zagranicznych i urzędników wysokiego szczebla z poszczególnych resortów (np. Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska).

Jakie były inne ustalenia?

Rozmowy Carneya z kanclerzem Niemiec Friedrichem Merzem koncentrowały się wokół kwestii obronnych

i energetycznych. Kanada planuje modernizację przestarzałej floty okrętów podwodnych i rozważa skorzystanie z oferty niemieckiej firmy Thyssen Krupp (oraz koreańskiej Hanwha Ocean) na budowę 12 nowych jednostek. Zadeklarowano też zainteresowanie współpracą w obszarze eksploatacji minerałów krytycznych. Oba państwa zamierzają zacieśnić kooperację przy zabezpieczeniu łańcuchów dostaw zasobów niezbędnych w produkcji m.in. pojazdów elektrycznych i zaawansowanego uzbrojenia (np. kobaltu i niklu). W energetyce kluczowa ma być współpraca wodorowa. Kanada zamierza ponadto zwiększyć potencjał eksportu LNG do Niemiec i innych państw Europy. Wiąże się to z dużymi inwestycjami w infrastrukturę portową i przesyłową w Kanadzie, które zapowiedział premier. Na Łotwie Carney ogłosił przedłużenie do 2029 r. zaangażowania wojskowego Kanady jako państwa ramowego w wielonarodowej grupie bojowej NATO i zapowiedział zwiększenie kontyngentu do 2200 żołnierzy. Ma to służyć wzmocnieniu wizerunku wiarygodnego sojusznika w odstraszaniu Rosji na wschodniej flance NATO.